

OLLE ALBIHN

Paret Greta och Sture Eriksson bodde i slutet av 1920-talet i fastigheten Högborg, med nuvarande adress Backvägen 2 A, strax intill tidigare "Blåbärssnickarn", nuvarande "Metab" och närmaste grannar på andra sidan, var Gretas föräldrar John och Ellen Albihn i Överby, Backvägen 4. Den fastigheten bebos nu av Sten och Inga-Lill Albihn. Stures äldre bror Bertil var, för övrigt, min morfar. Erikssons förstfödde hette Sven och han kom 1928. Knappt tretton månader senare, närmare bestämt 9 februari 1929 föddes nummer två i barnaskaran. Han kom till världen, liksom sin storebror, i hemmet och Greta hade, som enda hjälp vid förlossningarna, sin yngre syster Gulli. Nyss nämnda "barnmorska" – eller "ackuschörka", som min mormor skulle ha sagt – befann sig i tonåren, när hon förväntades assistera sin äldre syster i samband med nedkomsterna.

Parets andre son föddes i Mariefred 1929 och döptes till Hans Olof. Dock kallades han Olle redan från födseln och det var också under det namnet han gick resten av sitt liv. Bröderna Sven och Olle kom senare att få ytterligare tre syskon: Gudrun 1932, Kalle 1934 och Sten 1936.

Familjen Eriksson flyttade senare till Furu Hill, nuvarande adress Björklidsvägen 8 A och därefter till Klaralund, beläget mellan nuvarande golfbanan och Blåbärsskogen. Det var i den fastigheten, som Sture och Bertil Erikssons styvfar, Gustaf Eriksson, bedrev bleck- och plåtslageri under 1920-, 30- och 40-talen. Den röda fabriksbyggnaden finns fortfarande kvar, närmast vägen och några hundra meter framför det numera gula bostadshuset.

I slutet av 1930-talet bosatte familjen sig i innerstaden, närmare bestämt i det numera rosa stenhuset i hörnet av Kärnbogatan och Bergsgatan. Gården hette då 71:an och kallades fortfarande så av bland andra min mormor, när jag var liten. Fastigheten var det första stenhus, som byggdes i Mariefred. Byggmästare var skulptören Anders Wissler, som också gjort skulpturgruppen "Tors fiske" på Mariatorget i Stockholm. Han byggde huset som fotoateljé till sin syster Anna Wissler. Således kallades fastigheten också "Wisslerska Gården".

De äldsta Eriksson-pojkarna var båda kluriga och smarta killar. Storebror Svens dröm var att få läsa till elektriker. Nu blev det inte så, utan samma dag som Sven gick ut sjätte klass, började han sin anställning hos Björkwalls i deras speceributik. Det var ett jobb, som hans mamma Greta ansåg vara mycket bra och inte minst visste hon att han där, skulle få ett mål mat om dagen. En anledning, som kunde vara nog så avgörande på den tiden. Olle visste redan tidigt att han ville gå till sjöss, men på grund av hans unga ålder var detta självklart otänkbart. Han fick nöja sig med att stilla sitt lystmäte till havet med att införskaffa byggsatser och tillverka allehanda modeller av örlogsfartyg och skutor. Flera av dessa finns kvar hos Sten och Inga-Lill. Han fördrev dessutom tiden med klarinettspel. Orientering var också ett stort intresse. På den tiden sprang Olle och hans kompisar, som till exempel Harry Johansson, Fred Pettersson och Bertil Nordling för IFK Mariefred. OK grip bildades först på 1950-talet.

I sin ungdom arbetade Olle på Järnboden, varifrån han fick sparken, efter att ha anklagats för stöld. Självklart var han oskyldig till förseelsen och han fick senare upprättelse och blev rentvådd. Olle jobbade även som inackorderad bonddräng,

bland annat i Torlunda, strax hitom Stallarholmen samt på en gård i Laxne-trakten. På den senare gården var en av hans sysslor att köra stutarna till kvarnen, men de var slöa och färden gick ibland, enligt Olle, allför långsamt, särskilt om han hade planer att gå på dans senare samma kväll. För att sätta fart på stutarna – och här återger jag förfarandet ordagrant, helt enligt släktens muntliga berättartradition – ”pillade han dem på tasken med piskan”. Olle gillade att dansa och det fanns en och annan flickvän, bland annat var han, under en period, förlovad med en tjej från Åkers Styckebruk. Vidare jobbade Olle under flera år hos en skrothandlare i Logdalen, hitom Laxne. Där bodde han dock inte, utan han tog sig till och från arbetet på sin motorcykel.

Vid ett tillfälle lade skutan ”Mälarvåg”, med hemmahamn Uppsala/Norrtälje, till i Mariefred. Olle blev nyfiken och mönstrade äntligen på såsom bästeman. I arbetsuppgifterna ingick bland annat kocksysslan. Därefter fortsatte sjömanslivet under ett tiotal år på fem till sex olika skutor. Sin huvudsakliga och längsta tjänstgöring hade Olle på skutan ”Familjen”, hemmahörande i Motala och således gick den ofta på Göta Kanal. I samband med sin tjänstgöring ombord på ”Familjen” begav sig Olle till Kommerskollegium i Stockholm och avlade där examen i ”Skepparbrev av 2:a klass”¹ vilket innebar att han hade kunskap och behörighet att framföra fartyg med ett visst tonnage samt även medföra passagerare inom Sveriges farvatten.

Efter åren på sjön flyttade Olle hem till Mariefred för gott. Han delade bostaden på Kärnbogatan med sin åldrande mamma Greta. Jag minns både Olle, faster Greta och Wisslerska Gården mycket väl. När jag gick i lågstadiet, behövde jag inte gå ända hem till Slottsbrinken själv efter skolan, utan mormor Signe satt ofta hos sin goda vän, svägerska och före detta arbetskamrat Greta i 71:an och väntade på mig, så att vi sedan kunde göra sällskap hem. När man steg in i huset, kom man direkt in i dess kök och det första man såg på köksgolvet var en utlagd tidning med en skål grädde och strömmingsfiléer på. Detta var avsett för Olles mycket speciella katt ”Fjuttlund”. Det var en halvild kisse, som Olle hittat övergiven i en vedtrave, då den var ungt katt. Fjuttlund blev aldrig riktigt tam. Han var opålitlig, lite lömsk och det var bara Olle, som kunde ta i och handskas med den storvuxna och rödspräckliga katten. Olle hade stor kunskapsörst och läste mycket under hela sitt liv. Bland annat har jag fått mig berättat att Olle och Fjuttlund tillsammans läste många böcker om sjöfarare, bland annat Magellan. Detta säger något om deras djupa vänskapsrelation.

Olle läste, pluggade och förkovrade sig med stort intresse och mycket lust. Ett av hans huvudintressen var 1700-talets historia. Vid ett tillfälle jobbade han extra i Strängnäs, där han hjälpte till med traktortransporter, i samband med att bokhandeln bytte ägare. Han tipsade den tillträdande bokhandlarskan vilka böcker, som han ansåg vara värda att bevara och vilka hon gott kunde göra sig av med. Damen hade uttryckt förvåning över att ”någon som körde traktor, visste så mycket om böcker”.

Efter sjömanslivet följde några år på Bergåsa samt på Elektriska Apparatfabriken Glory. Den senare belägen i en villa på Hertig Karls Allé och där tillverkades bland annat sol- och värmelampor samt värmedynor. Året 1957 blev Olle sin egen företagare. Han begav sig till Södertälje, för att där köpa svets och borrh. Därefter vidtog verksamhet i uthuset vid bostaden. På 1960-talet flyttade Olle sin verkstad och maskinpark till det så kallade ”Granebergsväret”, en tomt på vägen mot Källslätten,

som nu innehas av Strängnäs Kommun. Där förvarades bland annat Olles vägskrapa, som var så lätt att känna igen. Till skillnad mot alla andra gula vägmaskiner, var den blåmålad och när man såg den, visste man att Olle skulle sitta i dess styrhytt med cigarrstumpen i mungipan. Han ville inte ha sina arbetsfordon gulmålade, eftersom han hävdade att den färgen drog till sig getingar, vars stick orsakade honom svåra och allvarliga allergiska reaktioner. Olle var en mästarmeckare och uppfinnare. Bland annat konstruerade och tillverkade han mängder av olika transportfordon, avsedda såväl för båtars landtransport som för deras sjösättning och upptagning på slip. Förmodligen finns några av Olles konstruktioner kvar och används vid Tredje Backe.

I början av 1960-talet levde fortfarande Erikssonbarnens morfar och mormor, John och Ellen Albihn. Paret fick aldrig någon son och för att namnet Albihn skulle leva vidare efter deras död, tillfrågades Olle och hans syskon om de ville byta efternamn till Albihn. Samtliga ansåg det vara en god idé och namnbytet skedde. I slutet av 1960-talet mötte Olle Albihn sitt livs kärlek. Kerstin Halling flyttade till Mariefred, där hon drev en fotostudio under namnet "Foto-Marie". Fotobutiken låg där kaféet "Två Goda Ting" nu är beläget och ateljé och framkallningsrum låg en trappa upp. Där har undertecknad numera sin bostad. Olle och Kerstin blev ett par och gifte sig senare och Kerstin hade sin fotoateljé i 71:an, under sina sista år i Mariefred. Ytterligare en gång fick fastigheten fylla den funktion, som var tänkt från början. Det var Kerstin, som introducerade Frankrike för Olle och paret gjorde flera resor dit tillsammans. Dock kände sig Olle obekvämt med att alltid vara beroende av Kerstins tolkhjälp vid besök i landet och han beslutade sig därför för att lära sig franska. Självklart lyckades han bra med den bedriften. Med hjälp av en fransk språkkurs via kassetbandspelaren i fickan och försedd med hörlurar anslutna till densamma, tillgodogjorde han sig språket samtidigt som han arbetade med svetsen eller bakom ratten.

Olle var oerhört intresserad av hembygdsvård och "mariefrediana", vilket medförde att han tidigt gick med i hembygdsföreningen och där fick mängder av arbetsuppgifter, såväl inom styrelsen som rent praktiska sådana. Han var även en av frontfigurerna i "Föreningen Fria Mariefred", som bildades 1980 i samband med rivningen av Vita Skolan. Olle deltog i styrelsearbetet samt medverkade i den omfattande restaureringen av Djurgårdssporten. Det var också i den här vevan, som han lyckades med att få stadspumpen på Djurgårdsgatan att återigen fungera, om än under en begränsad tid. Jag minns Olle som en vänlig, god och hjälpsam medmänniska samt framförallt en fenomenal berättare. Han bodde i 71:an ända fram till sin död i december 1989.

¹Efter justeringar av benämningar av nautiska behörigheter, ändrades "Skepparbrev av 2:a klass" 1982 till att kallas "Skeppare B" och därefter 1998 till "Fartygsbefälsexamen klass VIII"